

LUBELSKA OKRĘGOWA IZBA APTEKARSKA

BIULETYN

BIAŁA PODLASKA * CHEŁM * LUBLIN * ZAMOŚĆ

Nr 12 (245)

GRUDZIEŃ 2014

ISSN 1231-5702

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

W związku ze zbliżającymi się
Świątami Bożego Narodzenia,
jak i Nowym 2015 Rokiem

życzę,

aby wszystkie chwile spędzone w rodzinnym gronie
były radosne i szczęśliwe, niech ten wyjątkowy czas
napelni Państwa serca otuchą i nadzieją
oraz umocni w pokonywaniu nawet
największych trudności i przeciwności

Prezes
Okręgowej Rady Aptekarskiej w Lublinie
mgr farm. Tomasz Barszcz

WYSOKIEJ JAKOŚCI PACHNĄCE KALENDARZE • ZASKAKUJĄCE, TRWAŁE ZAPACHY

W ciągu 8 lat zaufały nam tysiące klientów

Kalendarz
2015

zapachy
Bakaliu

Nowe, fantastyczne zdjęcia i bardzo trwałe zapachy: żurawina, migdał, rodzynki, kokos, orzech laskowy, morela, banan, śliwka, orzech włoski, ananas, figa, pomarańcza.

Gwarancja sukcesu marketingowego i zadowolenia odbiorców

Jesteśmy jedynym wydawcą kalendarzy zapachowych w Polsce.

W krajach Europy Zachodniej takie kalendarze są **bestsellerem, m.in. w branży farmaceutycznej**.

Na każdej stronie kalendarza znajdą Państwo nowy aromat. Wystarczy potrzeć stroną i powąchać.

Będzie to niesamowita przygoda dla Państwa klientów, którzy na długo zapamiętają od kogo otrzymali ten wyjątkowy kalendarz.

Zamów i wypróbuj bezpłatnie, jak pachną nasze kalendarze z minionych lat.

tel.: 71 33 50 360, faks: 71 33 50 361, info@medpharm.pl

ZAPRASZAMY

MedPharm Polska

LUBELSKA OKRĘGOWA IZBA APTEKARSKA

ul. Lubartowska 60, 20-094 Lublin

tel./fax 81 532-72-97, 81 534-28-61

Internet: www.loia.pl

BIURO

czynne w godzinach: 8⁰⁰ - 15⁰⁰

środy: 8⁰⁰ - 17⁰⁰

**– sprawy dotyczące prawa wykonywania zawodu
oraz składek członkowskich: codziennie w godzinach: 8⁰⁰ - 13⁰⁰**

e-mail: biuro@loia.pl

GODZINY PRZYJĘĆ:

PREZES

mgr farm. Tomasz Barszcz

poniedziałek 9⁰⁰-12⁰⁰, czwartek 12⁰⁰-15⁰⁰

e-mail: prezes@loia.pl

V-CE PREZES

mgr farm. Krzysztof Przystupa

piątek 9⁰⁰-12⁰⁰

**OKRĘGOWY RZECZNIK
ODPOWIEDZIALNOŚCI ZAWODOWEJ**

mgr farm. Janina Kisielewska

ostatni poniedziałek miesiąca 10⁰⁰-12⁰⁰

DYREKTOR BIURA

mgr Anna Knieć

codziennie 8⁰⁰-15⁰⁰

e-mail: dyrektor@loia.pl

RADCA PRAWNY

mgr Małgorzata Goździewska

środa, piątek 10⁰⁰-13⁰⁰

radca@loia.pl

Numer rachunku bankowego Lubelskiej OIA:

90 1500 1520 1215 2006 2546 0000

Kredyt Bank SA

SPIS TREŚCI

<i>Od Prezesa</i>	3
-------------------------	---

PROBLEMATYKA PRACY ZAWODOWEJ APTEKARZY

Protest w związku z tekstem zamieszczeniem na portalu wp.pl	5
Efekty wprowadzenia na Węgrzech precyzyjnych regulacji dotyczących otwierania i prowadzenia aptek obowiązujących od 1 stycznia 2011 r.	9

WIADOMOŚCI

Z posiedzenia Okręgowej Rady Aptekarskiej w Lublinie	16
Kalendarium prac Prezesa oraz członków ORA w Lublinie – listopad	17
Dziesięciokrotność leku recepturowego	19

NAUKA

<i>mgr farm. Aldona Adamska-Szewczyk</i>	
Modne ziółko, czyli o czystku... ..	20
Ziołowy termofor, czyli o imbirze	22

OD PREZESA

grudzień 2014 r.

Jak zapewne Państwo obserwujecie doniesienia medialne, szumnie zrobiło się wokół spraw produktów leczniczych, a także braku ich dostępności w aptekach. W codziennej pracy zawodowej spotykamy się z niezbyt pochlebnymi opiniami ze strony pacjentów, którym musimy odpowiedzieć, że tego leku nie mamy, bo... No właśnie, nowy system dystrybucji zaproponowany przez niektórych producentów wprowadził podział na tych co mają i tych co nie mają danego produktu. Już parę lat temu protestowaliśmy przeciwko zmuszaniu pacjentów do tzw. wówczas „turystyki lekowej” w poszukiwaniu tańszego leku. Natomiast kolejnym etapem stała się „turystyka za lekiem”, a winą za zaistniałą sytuację znowu obarcza się aptekarzy!

Kolejny raz doświadczamy arogancji władzy. Potwierdzeniem tego jest wykreślenie przez Sejmową Komisję Zdrowia poprawki wniesionej przez Naczelną Radę Aptekarską i zaakceptowanej wcześniej przez podkomisję z rządowego projektu zmiany ustawy- Prawo farmaceutyczne oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Celem poprawki był równy dostęp hurtowni farmaceutycznych i wszystkich aptek do leków szczególnie refundowanych i wyeliminowanie z rynku tzw. odwróconego łańcucha dystrybucji. Wiemy, że wpłynął również do Sejmu projekt nowelizacji ustawy – Prawo farmaceutyczne w zakresie wyeliminowania niekontrolowanego wywozu produktów leczniczych z Polski, przygotowany przez grupę posłów PO. Ponieważ aktualnie trwają prace parlamentarne nad dwoma projektami, stąd też końcowy ich efekt jest dla nas wielką niewiadomą, gdyż dążenie samorządu aptekarskiego do wyeliminowania z rynku trwającego ww. procederu nie leży w interesie wielu graczy występujących na rynku farmaceutycznym. Przecistawianie się interesom grup dążących do nielegalnego, szybkiego i łatwego zysku zawsze ma swoje konsekwencje. Stąd też

zapewne pojawiające się artykuły prasowe obarczające aptekarzy za brak w aptekach leków ratujących życie, pisma kierowane do posłów na Sejm i opinii publicznej, jak chociażby przez Prezesa Izby Gospodarczej „Farmacja Polska”. Więcej o problemach samorządu w związku z jego dążeniami do zmian w przepisach prawnych dowiedzie się Państwo z pisma Prezesa Naczelnej Rady Aptekarskiej zamieszczonych w dziale **Problematyka...**

Kończący się rok nie przyniósł niestety zmian w zakresie poprawy sytuacji finansowej pojedynczych aptek ogólnodostępnych. Nie napawa też optymizmem informacja pozyskana na ostatnim posiedzeniu Rady Lubelskiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ o tym, że ciągle rośnie saldo migracji pacjentów z naszego województwa w kierunku przede wszystkim województwa mazowieckiego, ale także w kierunku województwa świętokrzyskiego i podkarpackiego. Związane jest to prawdopodobnie m.in. z krótszym okresem oczekiwania na realizację świadczeń medycznych.

Droży Państwo,

zgodnie z powiedzeniem, że człowieka nie pokona nic dopóki sam się nie podda, nadal będziemy walczyć o to co słuszne dla aptekarstwa, o wytyczone cele, o naszą przyszłość i przyszłość młodego pokolenia farmaceutów z nadzieją na to, że kiedyś nasze oczekiwania się spełnią i nadejdą lepsze czasy dla polskiego aptekarstwa. Dlatego też w związku ze zbliżającymi się Świętami Bożego Narodzenia, jak i Nowym 2015 Rokiem życzę, aby wszystkie chwile spędzone w rodzinnym gronie były radosne i szczęśliwe, niech ten wyjątkowy czas napelni Państwa serca otuchą i nadzieją oraz umocni w pokonywaniu nawet największych trudności i przeciwności.

*Prezes
Okręgowej Rady Aptekarskiej w Lublinie
mgr farm. Tomasz Barszcz*

PROBLEMATYKA PRACY ZAWODOWEJ APTEKARZY

PROTEST W ZWIĄZKU Z TEKSTEM ZAMIESZCZENIEM NA PORTALU WP.PL

Warszawa, 27 listopada 2014 r.

Pan Jacek Świdorski

Prezes Zarządu Grupy Wirtualna Polska Sp. z o.o.

Pan Jarosław Mikos

Prezes Rady Nadzorczej Grupy Wirtualna Polska Sp. z o.o.

W imieniu samorządu aptekarskiego, który z mocy ustawy z dnia 19 kwietnia 1991 r. o izbach aptekarskich reprezentuje zawód aptekarza, broni jego interesów oraz troszczy się o zachowanie godności i niezależności zawodu (art. 7 ust. 1 pkt 1 i 2), **wyrażamy stanowczy protest w związku z zamieszczeniem na portalu wp.pl nierzetelnego i obrażającego polskich farmaceutów tekstu Pawła Rybickiego pod tytułem „Aptekarze oszukują i zgarniają pieniądze. A pacjentom grozi śmierć”.**

Żądamy natychmiastowego zaprzestania rozpowszechniania kłamliwych i naruszających dobra osobiste farmaceutów materiałów prasowych.

Wspomniany artykuł wpisał się w agresywną **kampanię lobbingsową**, prowadzoną przez organizacje reprezentujące środowiska biznesowe działające na rynku farmaceutycznym, których celem jest zwalczanie działań samorządu aptekarskiego zmierzających do poprawy zaopatrzenia pacjentów w leki, w tym ratujące zdrowie i życie. Tzw. odwrócony łańcuch dystrybucji to bezprawna praktyka polegająca na sprzedaży leków z aptek do hurtowni farmaceutycznych. Spowodowana została ona ograniczeniem dostępu do leków dla dużej części przedsię-

biorców prowadzących obrót hurtowy i detaliczny lekami. Korzystna relacja cen leków w Polsce do odpowiednich cen tych samych leków w innych państwach Unii Europejskiej powoduje, że eksport leków stał się wysoce intratnym zajęciem, a w konsekwencji przedmiotem zainteresowania grup przestępczych.

Problemy związane z tzw. odwróconym łańcuchem dystrybucji oraz im podobne patologie są możliwe wyłącznie w systemach prawnych, w których nie obowiązuje reguła **„apteki dla aptekarza lub spółki aptekarskiej”**. Taka sytuacja występuje w Polsce. Obecnie **aptekę może otworzyć przedsiębiorca, który nie jest farmaceutą** i w związku z tym nie podlega nadzorowi samorządu aptekarskiego w zakresie wykonywania zawodu. To właśnie głównie ci przedsiębiorcy biorą udział w procederze odwróconego łańcucha dystrybucji.

W imieniu Naczelnej Izby Aptekarskiej **protestujemy przeciwko szkalowaniu farmaceutów (aptekarzy)**.

Chcemy zdecydowanie podkreślić, że zgodnie z ustawą o izbach aptekarskich **aptekarzem jest farmapeuta wykonujący zawód w aptece, punkcie aptecznym lub hurtowni farmaceutycznej. Przedsiębiorca niefarmaceuta, który otrzymał zezwolenie na otwarcie apteki, nie jest zatem aptekarzem**.

Samorząd aptekarski od wielu lat domaga się wprowadzenia do polskiego prawa zasady „apteka dla aptekarza lub spółki aptekarskiej”, która obowiązuje w większości krajów Unii Europejskiej. W związku z permanentnym brakiem leków ratujących zdrowie Naczelna Izba Aptekarska zaproponowała zmianę w ustawie – Prawo farmaceutyczne mającą zapewnić wszystkim hurtowniom farmaceutycznym stałe dostawy leków objętych zakresem posiadanego przez przedsiębiorcę zezwolenia, w ilości niezbędnej do zaspokojenia bieżących potrzeb pacjentów. Zgodnie z propozycją NIA, odmowa sprzedaży refundowanego produktu leczniczego podmiotowi uprawnionemu do

obrotu (hurtowni lub aptece) ma być dokonywana w formie pisemnej lub elektronicznej wraz z uzasadnieniem oraz powiadomieniem Głównego Inspektora Farmaceutycznego.

Dzisiejsza sytuacja na rynku farmaceutycznym godzi w bezpieczeństwo zdrowotne pacjentów. **Obecnie maksymalnie trzy hurtownie, a także niektóre składy konsygnacyjne mają wyłączny dostęp do ponad stu ważnych leków ratujących zdrowie i życie dystrybuowanych do polskich aptek.** Jest to problem realny, na który nie reagują właściwie organy nadzorujące w Polsce obrót lekami. Od 2009 r. otrzymujemy skargi, że hurtownie mają problem z zaopatrzeniem w leki. Na posiedzeniu sejmowej Komisji Zdrowia w listopadzie 2014 r. dowiedzieliśmy się, że czwarta pod względem wielkości hurtownia w naszym kraju, która zaopatruje kilka tysięcy aptek, została pozbawiona dostępu do ważnych leków refundowanych. To samo dotyczy aptek należących do indywidualnych aptekarzy. Często dostają one w tygodniu tylko kilka opakowań refundowanego leku ratującego życie. Część podmiotów znajduje się poza systemem dystrybucji.

W lutym 2013 r. Naczelna Izba Aptekarska uruchomiła na swojej stronie internetowej formularz, dzięki któremu aptekarze z aptek ogólnodostępnych, punktów aptecznych oraz aptek szpitalnych mogą przekazywać informacje dotyczące braku leków dopuszczonych do obrotu na terenie całej Polski. W ciągu niespełna miesiąca napłynęło ponad 500 zgłoszeń – większość z nich pochodziła z aptek ogólnodostępnych. Od 1 stycznia do 18 listopada bieżącego roku poprzez uczestnictwo we wskazanej ankiecie aptekarze z całej Polski zgłaszali braki leków aż 1275 razy.

Zgłoszenia dotyczą około 200 produktów leczniczych w różnych dawkach i postaciach. To, rzecz jasna, jedynie wierzchołek góry lodowej. Informacje o brakujących lekach NIA przesyła do Ministra Zdrowia i Głównego Inspektora Farmaceutycznego.

Leki ratujące zdrowie i życie są w Polsce reglamentowane.

Jak wynika z wypowiedzi krajowych konsultantów z różnych dziedzin medycyny brak dostępności do leków znacząco zagraża zdrowiu i życiu polskich pacjentów. Na 10 zapytanych ekspertów aż 8 potwierdziło, że trudności w zaopatrzeniu się w leki niezbędne do prawidłowego leczenia farmakologicznego stanowią bezpośrednio zagrożenie dla zdrowia i życia pacjentów.

Samorząd aptekarski niepokoi poszerzająca się sfera eksportu równoległego refundowanych produktów leczniczych, których ceny są znacznie niższe niż w innych krajach Unii Europejskiej, a także niezgodny z obowiązującym w Polsce prawem, funkcjonujący od kilku lat tzw. system dystrybucji bezpośredniej. Nie ulega wątpliwości, że skala eksportu równoległego związana jest z dostawami bezpośrednimi. Najpierw pojawiły się dostawy bezpośrednie, a potem związane z nimi patologie, takie jak odwrócony łańcuch dystrybucji. Zdaniem samorządu aptekarskiego konieczne jest wprowadzenie mechanizmów prawnych chroniących polskich pacjentów przed brakiem dostępu do leków wywożonych z Polski w ramach eksportu równoległego, w szczególności w ramach nielegalnego obrotu. Farmaceuci wykonują zawód zaufania publicznego (dziennikarze także wykonują zawód zaufania publicznego i ponoszą szczególną odpowiedzialność za rozpowszechniane informacje). Zgodnie z badaniami **ufa im prawie 80 procent Polaków**. Nierzetelny i nieobiektywny tekst Pawła Rybickiego, naruszający normy etyki dziennikarskiej i zasady warsztatu dziennikarskiego, zamieszczony na portalu wp.pl, podważa to zaufanie. Dla nierzetelnych dziennikarzy nie powinno być miejsca w polskich mediach.

dr Grzegorz Kucharewicz

Prezes Naczelnej Rady Aptekarskiej

dr Marek Jędrzejczak

Wiceprezes Naczelnej Rady Aptekarskiej

EFEKTY WPROWADZENIA NA WĘGRZECH PRECYZYJNYCH REGULACJI DOTYCZĄCYCH OTWIERANIA I PROWADZENIA APTEK OBOWIĄZUJĄCYCH OD 1 STYCZNIA 2011 R.

Od 1 stycznia 2011 r. ponownie weszły w życie na Węgrzech precyzyjne i transparentne przepisy dotyczące prowadzenia oraz otwierania nowych aptek. Do najważniejszych wprowadzonych zmian należały:

- nowe apteki mogą być otwierane tylko, jeśli aptekarze są właścicielami co najmniej 51% ich udziałów,
- istniejące apteki, których właścicielami nie są aptekarze, muszą w okresie od 01.01.2011 r. do 01.01.2017 r. dokonać takich przekształceń własnościowych, aby aptekarze stali się właścicielami co najmniej 51% udziałów; ponadto do dnia 01.01.2014 r. aptekarze muszą posiadać już co najmniej 25% udziałów,
- udział we własności apteki może być odsprzedany jedynie aptekarzowi – osobie fizycznej,
- jeden podmiot może być właścicielem maksymalnie 4 aptek. W miastach do 20 tys. mieszkańców ten sam podmiot może być właścicielem maksymalnie 3 aptek.
- w miejscowości, gdzie już działa apteka ogólnodostępna, może zostać otwarta kolejna apteka tylko wtedy, jeśli na wszystkie apteki ogólnodostępne – wliczając również nową aptekę – przypada:
 - a) w miejscowościach liczących powyżej 50 000 mieszk. – co najmniej 4000 mieszk.,
 - b) w pozostałych miejscowościach – co najmniej 4 500 mieszk.
i odległość między aptekami będzie wynosić co najmniej:
 - a) 250 m – w miejscowościach liczących powyżej 50 000 mieszk.,

b) 300 m – w pozostałych miejscowościach.

Bardzo dobrą okazją do podsumowania tych zmian była również uroczysta konferencja, która odbyła się z okazji XXV-lecia węgierskiego samorządu aptekarskiego w dniu 22 listopada b.r. w Budapeszcie. W trakcie tej konferencji zarówno Prezes, jak i Sekretarz Generalny Węgierskiej Izby Aptekarskiej wskazali w swoich wystąpieniach, że węgierscy aptekarze musieli przeżyć po drugiej wojnie światowej dwa razy bardzo trudne chwile, które były dla nich szokiem. Pierwszy raz było to w roku 1950 – kiedy znacjonalizowano węgierskie apteki. Drugi szok nastąpił w roku 2006 – kiedy gwałtownie zliberalizowano system dystrybucji leków na Węgrzech pod hasłami neoliberalizmu. Dlatego w powojennej historii węgierscy aptekarze musieli się odradzać dwa razy.

Prezes Węgierskiej Izby Aptekarskiej Dr. Hanko Zoltan, Sekretarz Generalny Dr. Karoly Zalai oraz Honorowy Prezes Dr. Sandor Szabo podkreślali, że w ciągu ostatnich czterech dekad znalazła się grupa aptekarzy pełniących funkcje w ścisłym kierownictwie węgierskiego samorządu aptekarskiego, którzy wiedzieli, co robić i dzięki swojemu zaangażowaniu i determinacji zrobili to, co było możliwe. Dzięki ich skutecznym działaniom węgierscy aptekarze mogą dzisiaj trzymać wysoko uniesioną głowę, a przywódcy Węgierskiej Izby Aptekarskiej mogą bez wstydu i zakłopotania patrzeć w oczy członkom Izby – węgierskim aptekarzom. Nowy model wypracowany w ramach strategicznego porozumienia izby aptekarskiej z węgierskim rządem, zapoczątkowany w roku 2010, jest pod względem ekonomicznym znacznie bardziej racjonalny, zapewnia większe bezpieczeństwo farmakoterapii oraz wykonywanie zawodu zgodnie z zadaniami etyki i deontologii aptekarzy.

W trakcie obchodów XXV-lecia węgierskiego samorządu aptekarskiego było również wiele okazji do bezpośrednich rozmów zarówno z obecnym, jak i byłymi prezesami oraz Sekretarzem Generalnym Węgierskiej Izby Aptekarskiej. Możliwa była również dłuższa rozmowa na temat **Sprawozdania Rządu Węgier dotyczącego efektu wprowadzo-**

ných zmian od 1 stycznia 2011 r., przygotowanego w październiku 2014 r. dla członków Węgierskiego Zgromadzenia Narodowego.

W dniu 26 listopada 2014r. otrzymałem od Dyrektora Biura Węgierskiej Izby Aptekarskiej dokument zawierający pełny tekst wyżej wymienionego sprawozdania węgierskiego rządu, obejmujący 50 stron A4. Zawiera on trzy główne rozdziały dotyczące:

I – przyczyn wprowadzenia w roku 2010 zmian dotyczących funkcjonowania i otwierania nowych aptek

- właściwości regulacji dotyczących aptek do 2006 roku,
- nowelizacja regulacji w roku 2006,
- sytuacja aptek pod koniec okresu liberalizacyjnego.

II – działań podjętych w roku 2010

- moratorium na tworzenie nowych aptek,
- kryteria demograficzne i geograficzne,
- minimalny udział własnościowy farmaceutów,
- zakaz tworzenia powiązań i nowych sieci,
- uwagi dotyczące działań deliberalizacyjnych,
- działania wspierające wzrost udziału własnościowego farmaceutów obejmujące Program Kredytowy Apteka, Program Kapitałowy Apteka oraz pierwszeństwo zakupu.

III – aktualnej sytuacji zaopatrzenia ludności w leki

- sytuacja ekonomiczna aptek
- wsparcie udzielane w związku z funkcjonowaniem aptek w zakresie zaliczki finansowania, regulacji marż aptecznych, wsparcie substytucji generycznej oraz opłat manipulacyjnych aptek

- najważniejsze fakty i dane dotyczące działania urzędów
- sytuacja aptek pod względem kompetencji zawodowych i opieki świadczonej przez farmaceutów
- minimalne wymagania odnośnie personelu fachowego i szkolenia ustawicznego.

O tym, jak ważny jest to dokument, świadczą chociażby przedstawione poniżej fragmenty wstępnego tłumaczenia streszczenia Sprawozdania Rządu Węgier w sprawie aptek ogólnodostępnych:

"Wprowadzone w 2006 roku **działania liberalizacyjne w zakresie działalności aptek nie dość, że spowodowały załamanie rozpoczętego w 1994 roku organicznego rozwoju sektora farmaceutycznego, to wpędziły w kryzys całe bezpośrednie zaopatrzenie ludności w leki.**"

Jeden z zapisów rozdziału ogłoszonego w 2010 roku Narodowego Programu Współpracy „Nadeszła pora na ratunek dla systemu ochrony zdrowia !” dotyczącego funkcjonowania aptek brzmiał następująco:

*„Ustawa o gospodarce lekami socjalistycznego rządu pogorszyła ogólne bezpieczeństwo zaopatrzenia w leki, **rezultatem liberalizacji przepisów dotyczących otwierania aptek było bankructwo blisko 600 mniejszych aptek.** Stworzenie nowej ustawy oraz zmiany regulacji dotyczących otwierania aptek są niezbędne. **Zachowanie małych aptek nie jest wyłącznie celem polityki zdrowotnej, wpisuje się także w politykę narodową.** Bez działających małych aptek nie będzie sprawnie funkcjonujących obszarów wiejskich. **Należy doprowadzić system detalicznej dystrybucji leków dla ludności do takiego stanu, który pozwoli na zachowanie możliwości prowadzenia niezależnej działalności opartej na wiedzy farmaceutycznej oraz ściśle związanych z tą kwestią aptek będących w większości własnością farmaceutów. Planowana zmiana jest zgodna z wyrokami Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości.**”*

W 2010 roku w sprawozdaniu J/1323 stwierdzono w zakresie poziomu fachowości, bezpieczeństwa i racjonalności zaopatrywania ludności w leki **spadek poziomu fachowości, niekorzystną zmianę proporcji personelu fachowego farmaceuta-asystent ze względu na brak określenia minimalnych wymogów w odniesieniu do personelu na poziomie ustawodawczym, wzrost charakteru komercyjnego wobec charakteru usługi ochrony zdrowia, osłabienie fachowości podejmowania decyzji, naganną efektywność środków prawnych i tym samym działania urzędów wobec naruszeń przepisów prawnych, rozprzestrzenianie się niepożądanych powiązań gospodarczych, spadek rentowności, wzrost zadłużenia oraz pogarszającą się sytuację zaopatrywania w leki w mniejszych miejscowościach.**

Proces zmierzający do zapewnienia ludności niezawodnego zaopatrywania w leki na wysokim poziomie działa dwutorowo, prowadzi tym samym do realizacji wielu powiązanych ze sobą celów:

- **wzmocnienie charakteru aptek jako usługodawcy systemu ochrony zdrowia wobec postawy czysto komercyjnej,**
- **poprawa warunków ekonomicznej działalności aptek,**
- **wzrost jakości usług świadczonych przez apteki.**

Ograniczenia demograficzne i geograficzne dotyczące otwierania aptek w pierwszej kolejności miały służyć poprawie warunków prowadzenia aptek. Orzecznictwo Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości wyraźnie wskazuje, że w zakres kompetencji państw członkowskich wchodzi także takie działania przyjmowane w celu zapewnienia odpowiedniej jakości świadczonych usług ochrony zdrowia, które **poprzez ograniczenie działania wolnego rynku poprawiają sytuację ekonomiczną instytucji tego sektora oraz aptek, służąc tym samym poprawieniu bezpieczeństwa i jakości oferowanych dla ludności usług.** Poprawa warunków prowadzenia tego typu działalności była ważna, gdyż każdemu choremu należy zapewnić odpowiednio bliskie zaopa-

trzenie w leki. Należy zapobiec brakom aptek oraz niepożądanemu ich skupieniu, przez które chorzy, szczególnie na rzadziej zaludnionych obszarach wiejskich, pozostaną bez zaopatrzenia w leki. **Ponadto należy położyć kres takiej sytuacji, w której konkurowanie aptek ze sobą i praktykowanie optymalizacji kosztów prowadzi do obniżenia jakości obsługi chorych, powodując nieracjonalne stosowanie leków.**

Po upływie trzech i pół roku od wprowadzenia wyżej wymienionych działań można powiedzieć, że poprzez zmiany wprowadzone w zakresie tworzenia aptek, rosnącą odpowiedzialność zawodową ponoszoną przez farmaceutów, wzrost odpowiedzialności ekonomicznej oraz stosowaniu rekompensat z budżetu w przypadku niektórych usług farmaceutycznych sytuacja bezpośredniego zaopatrzenia ludności w leki uległa poprawie. W związku z tym można stwierdzić, że w wyniku przekształcenia sektora aptecznego powstaje oszczędniejszy, działający w sposób bardziej ekonomiczny system bezpośredniego zaopatrzenia ludności w leki, w którym obowiązuje zasada odpowiedzialnej gospodarności.

Innym ważnym efektem jest realizacja na coraz szerszą skalę roli aptek jako usługodawcy w systemie ochrony zdrowia.

Mimo że korzystne procesy dają nadzieję na przyszłość, należy wziąć pod uwagę, że zrealizowane działania są same w sobie niewystarczające do zagwarantowania wysokiego poziomu jakości oraz fachowości bezpośredniego zaopatrzenia ludności w leki.

Poprawa warunków prowadzenia aptek sama w sobie nie zapewni całkowitej realizacji fachowych aspektów farmaceuty w zaopatrzeniu w leki, jeśli działalność przedsiębiorstwa prowadzącego aptekę nie będzie oparta na fachowym podejmowaniu decyzji. **Ważne, aby realizacja farmaceutycznej fachowości wynikała z charakteru przedsiębiorstw prowadzących apteki, dlatego niezbędnym jest, aby spełniony został wymóg dotyczący farmaceutycznej struktury własnościowej wyznaczony na początek 2017 roku, gdzie to możli-**

we, państwo powinno nadal promować zagwarantowanie możliwie największego procentowo udziału własnościowego farmaceutów. W celu utrzymania wysokiego poziomu usług świadczonych przez apteki ogólnodostępne należy za wszelką cenę kontynuować poprawę poziomu fachowych usług oraz długofalowo utrzymać wprowadzone w związku z tymi usługami dofinansowanie ze środków publicznych.”

Wyraźnie widać, że opisane w powyższym streszczeniu problemy i zjawiska patologiczne, które nasilały się na Węgrzech do roku 2011, w coraz większym stopniu wpływają negatywnie na system zaopatrzenia ludności w leki oraz poziom usług farmaceutycznych w Polsce. Ze względu na bardzo duże analogie opisywanych zjawisk i procesów oraz fakt, że jest to sprawozdanie Rządu Węgier – wobec tego bardzo trudno będzie zarzucić takiemu dokumentowi, że jest to pewna forma lobbingu – szczegółowa analiza tego sprawozdania będzie miała wyjątkowo duże znaczenie w pracach Naczelnej Izby Aptekarskiej w ciągu najbliższych kilkunastu miesięcy.

mgr farm. Piotr Bohater

Koordinator Departamentu Spraw Zagranicznych NRA

Prezes Dolnośląskiej Izby Aptekarskiej

WIADOMOŚCI

Z POSIEDZENIA OKRĘGOWEJ RADY APTEKARSKIEJ W LUBLINIE

Na posiedzeniu Okręgowej Rady Aptekarskiej w Lublinie w dniu 08 grudnia 2014 r. podjęto uchwały w sprawach wydania prawa wykonywania zawodu, wpisania oraz skreślenia z listy członków LOIA, przedłużenia okresu edukacyjnego oraz stwierdzenia ręką należytego prowadzenia apteki dla kandydatów na kierowników. Wydano opinie dotyczące otrzymania zezwolenia na prowadzenie apteki przez:

- Twoja Apteka Łukaszczyk i inni Spółka Jawna w Dołhobyczowie, ul. Szkolna 2A.
- Apteka Medicus Sp. z o.o. w Tomaszowie Lubelskim, ul. Piekarska 5B.
- Sylofarm sp. z o.o. w Lublinie, ul. Projektowa 1 lok. 0.01.
- A. Widomska-Rupeć i P. Rupeć sp.j. w Końskowoli, ul. Lubelska 73.
- Amma sp. z o.o. w Fajslawicach 24.
- mgr farm. Małgorzatę Majewską-Anioł w Łaszczowie, ul. Chopina 1.

Ze smutkiem zawiadamiam o śmierci

Ś † P

PROF. HENRYKA ROMANOWSKIEGO

wieloletniego Kierownika Zakładu Historii Farmacji
Wydziału Farmaceutycznego w Lublinie

Rodzinie i Bliskim

składam najszczerze wyrazy współczucia

Prezes
Okręgowej Rady Aptekarskiej w Lublinie
mgr farm. Tomasz Barszcz

**KALENDARIUM
PRAC PREZESA ORAZ CZŁONKÓW
OKRĘGOWEJ RADY APTEKARSKIEJ W LUBLINIE**

LISTOPAD 2014R.

- 14.11.** – odbyło się posiedzenie Komisji ds. prawa wykonywania zawodu i rękojmi. W posiedzeniu udział wzięli: dr n. farm. **Tomasz Baj** – przewodniczący, mgr farm. **Tomasz Barszcz**, mgr farm. **Krzysztof Przystupa** – członkowie. Komisja po zapoznaniu się z dokumentami, pozytywnie zaopiniowała 10 wniosków kandydatów na kierowników aptek.
- 15.11.** – Prezes Rady mgr farm. **Tomasz Barszcz** i V-ce Prezes Rady mgr farm. **Krzysztof Przystupa** wzięli udział w uroczystym wręczeniu dyplomów tegorocznym absolwentom Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Analityki Medycznej Uniwersytetu Medycznego w Lublinie.
- 17.11.** – odbyło się posiedzenie Okręgowej Rady Aptekarskiej w Lublinie, w trakcie którego rozpatrzono:
- 2 wnioski o skreślenie z listy członków LOIA,
 - 1 wniosek o wpisanie na listę członków LOIA,
 - 2 wnioski o przedłużenie okresu edukacyjnego,
 - 7 wniosków o stwierdzenie rękojmi należytego prowadzenia apteki,
 - 2 wnioski o wydanie opinii w sprawie otrzymania zezwolenia na prowadzenie apteki,
 - 1 wniosek o wydanie opinii dot. pełnienia funkcji kierownika hurtowni farmaceutycznej,
 - 1 wniosek o wydanie opinii w sprawie cofnięcia zezwolenia na prowadzenie apteki.
- 18.11.** – odbyło się szkolenie w ramach ciągłych szkoleń farmaceutów zorganizowane przez LABOFARM przy współpracy z Uniwersytetem Medycznym w Lublinie i Lubelską Okręgową Izbą Aptekarską.

- 19.11.** – V-ce Prezes mgr farm. **Krzysztof Przystupa** wziął udział w posiedzeniu Prezydium NRA.
- 19.11.** – Prezes Rady mgr farm. **Tomasz Barszcz** i Z-ca Sekretarza Rady dr n. farm. **Tomasz Baj** wzięli udział w warsztatach zorganizowanych przez Biuro Promocji i Rozwoju Uniwersytetu Medycznego w Lublinie i Lubelskiego Towarzystwa Studentów Farmacji, podczas których Prezes Rady wygłosił prelekcję na temat: „Czy wiesz po co farmaceucie samorząd aptekarski?”.
- 24.11.** – w siedzibie Izby odbyło się comiesięczne spotkanie członków Koła Emerytów i Rencistów.

*Przygotowała
mgr Anna Knieć
Dyrektor Biura LOIA*

Przypominam, że **niektórym farmaceutom z dniem 31 grudnia b.r. kończy się okres edukacyjny**. Proszę, aby osoby które zdobyły już 100 punktów edukacyjnych, potwierdziły dopełnienie obowiązku szkolenia poprzez złożenie w biurze Izby karty ciągłego szkolenia wraz z wpisami z zakończonych kursów i dołączonymi certyfikatami lub zaświadczeniami. Zwracam uwagę, że zaniechanie tego obowiązku może skutkować np. negatywną opinią Rady przy stwierdzaniu rękojmi na stanowisko kierownika apteki. Osoby, które nie dopełniły tego obowiązku mogą także zostać wezwane przez Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej LOIA.

Prezes ORA w Lublinie

DZIESIĘCIOKROTNOŚĆ LEKU RECEPTUROWEGO

dn. 3 grudnia 2014

Komunikat dla aptek i punktów aptecznych

W związku z licznymi pytaniami dotyczącymi właściwej interpretacji przepisów znowelizowanego rozporządzenia w sprawie recept lekarskich, w którym w § 8 ust. 2a ustawodawca dopuścił możliwość przepisania dziesięciokrotności leku recepturowego, w przypadku gdy są to maści, kremy, mazidła, pasty albo żele do stosowania na skórę, w szczególności sposobu właściwego wyliczania taksy laborum, cen i ilości opakowań oraz odpłatności tych leków recepturowych, jak i sposobu sprawozdania za pośrednictwem komunikatu LEK realizacji recept na lek recepturowy, uprzejmie informuję, że pojedyncza ilość leku recepturowego (opłata ryczałtowa = 8,40 zł) została opisana w § 3 rozporządzenia z dnia 6 listopada 2012 r. w sprawie leków, które mogą być traktowane jako surowce farmaceutyczne przy sporządzeniu leków recepturowych (DZ. U. poz. 1259). Rozporządzenie podaje również koszt sporządzenia leku recepturowego (taksa laborum), który jest ustalany w zależności od postaci leku i nie wzrasta wraz ze zwiększeniem ilości sporządzanego leku (1 recepta = 1 taksa laborum). Mając na uwadze powyższe, apteki sprawozdając recepturę powinny przekazać ilość wykonanego leku (atrybut lek-ean/ilość) proporcjonalną do opłaty pacjenta (atrybut lek-ean/dopłata), przykład: lek-ean/ilość = 2 gdy lek-ean/dopłata = 16,80 lub lek-ean/ilość = 10 gdy lek-ean/dopłata = 84.

Zastępca Dyrektora
ds. Medycznych
Lubelskiego OW NFZ
Dorota Blechar

MODNE ZIÓŁKO, CZYLI O CZYSTKU...

Czystek siwy – surowiec o działaniu leczniczym stanowią głównie liście, czasem ziele. Zawiera w swoim składzie związki fenolowe (kwas elagowy i galusowy), garbniki, olejek eteryczny, żywice oraz flawonoidy. Jest źródłem polifenoli, które są naturalnymi przeciwutleniaczami. Ma działanie przeciwwirusowe, przeciwbakteryjne, stąd może być stosowany podczas infekcji górnych dróg oddechowych, przeziębienia, grypy czy w celu łagodzenia objawów stanu zapalnego. Może być składnikiem diety antynowotworowej (istnieją doniesienia naukowe nad pewną aktywnością na raka gruczołu krokowego). Nie zastąpi jednak właściwej farmakoterapii. Prowadzone są badania nad wykorzystaniem czystka w leczeniu boreliozy. Ludy Afryki Północnej wykorzystywały napar przy leczeniu nadkażeniem *Helicobacter pylori*.

Zastosowanie w leczeniu: Najczęstszą formą podania jest napar. Przyjemnie pachnie i smakuje mocno ziołowo.

Napar: 1 łyżeczkę surowca zalać 1 filiżanką gorącej wody. Zaparzać pod przykryciem około 10 minut. Odcedzić i pić świeży napar w ciągu dnia: 2-3 razy dziennie podczas infekcji.

Napar można pić w następujących schorzeniach: przy obniżonej odporności, dodatkowo w alergii, w grzybicach, infekcjach i zapale niach. Ze względu na właściwości przeciwutleniające może być stosowany w miażdżycy i chorobach układu krążenia. Podobne właściwości jak napar posiada nalewka (dla osób zainteresowanych jej zrobieniem autorski przepis na nią znanego farmakognosty można znaleźć na: <http://rozanski.li/>).

Odwar: 1 łyżkę surowca zagotować z 1 szklanką wody. Odcedzić i ostudzić. Stosować w formie okładu na chorobowo zmienioną skórę lub płukanki na gardło przy bólu gardła czy anginie. Odwar nadaje się także do picia, szczególnie na stany zapalne żołądka i jelit.

W badaniach na myszach niektóre gatunki czystka działały także ochronnie na wątrobę.

Ciekawostka: czystek znany jest i wykorzystywany od czasów biblijnych. Jedna z odmian ze względu na barwę płatków kwiatów nazywana jest łzami Chrystusa.

Zastosowanie w kuchni: Napar z czystka może służyć jako lecznicza herbata. Doskonale komponuje się z plasterkami cytrusów, miodem czy sokiem malinowym, które sprzyjają walce z przeziębieniem.

W celach uodparniających można pić ją regularnie. Jedni piją go codziennie, inni stosują kurację 2 tygodniową, po czym robią przerwę, podobnie jak w przypadku innych ziół stosowanych w celu podniesienia odporności (działanie nadal jest badane).

Zastosowanie w kosmetyce: Napar z czystka powoduje oczyszczenie organizmu z toksyn. Taki efekt wspomaga odchudzanie i walkę z trądzikiem.

Naturalne antyutleniacze opóźniają efekty starzenia, gdyż ograniczają rozkład kolagenu. Czystek wchodzi w skład kilku kremów przeciwzmarszczkowych.

Napar może służyć jako płukanka do jamy ustnej. Odkąża i ułatwia gojenie zmian skórnych i błon śluzowych. Można z niego wykonać okłady na chorobowo zmienione miejsca.

Kąpiel do stóp: wykonać napar około 1 litra. Moczyć w nim stopy. Zmniejsza ich potliwość, dzięki obecności garbników.

Niektóre gatunki czystka wykorzystuje się w przemyśle perfumeryjnym.

Czystek stał się bardzo modny w ostatnim czasie. Prastara roślina odzyskała blask reflektorów. Badania nad nią rokuje bardzo ciekawe możliwości zastosowania i nadzieje dla wielu chorych. Nie mogą się doczekać działania na sobie czystka, bo od dziś zaczynamy pić z mężem z niego herbatkę...

ZIOŁOWY TERMOFOR, CZYLI O IMBIRZE...

Imbir lekarski – Surowiec stanowi kłącze. Zawiera ono olejek eteryczny, a w nim związki terpenowe, fenyloalkany oraz substancje zapasowe. Pobudza trawienie poprzez zwiększenie wydzielania soku żołądkowego, śliny i żółci oraz pracę jelit. Stosuje się go także w chorobie lokomocyjnej jako środek przeciwwymiotny. Herbatka imbirowa rozgrzewa i jest korzystna podczas infekcji. Olejek imbirowy w formie rozcieńczonej stosuje się w masażu i leczeniu bólów stawowych.

Zastosowanie w lecznictwie: *Napar:* 1 łyżeczkę surowca zalać wrzątkiem i zaparzyć pod przykryciem. Pić w niestrawności, na mdłości i wymioty oraz przy przeziębieniu. Działa rozgrzewająco, powoduje zwiększone pocenie, zmniejsza gorączkę oraz ułatwia odkrztuszanie.

W chorobie lokomocyjnej polecam napar z posiekanego świeżego kłącza imbiru. Należy wypić go na pół godziny przed podróżą.

Świeży imbir żuty przynosi ulgę w bólu zęba.

W medycynie ludowej używany jest w celu pobudzenia miesiączki oraz na brak sił witalnych u mężczyzn. Wspomaga krążenie i pracę serca. Uznawany był za afrodyzjak.

Naparem można płukać gardło i jamę ustną. Działa przeciwzapalnie, odkażająco i przeciwbólowo. Jest antyutleniaczem stosowanym w diecie antynowotworowej.

Nie poleca się go chorym na wrzody żołądka i dwunastnicy.

Olejek imbirowy wchodzi w skład preparatów farmaceutycznych przynoszących ulgę w bólach reumatycznych i mięśniowych. Stosuje się je zewnętrznie, choć imbir wchodzi w skład niektórych suplementów na stawy i kości.

Zastosowanie w kuchni: Imbir stanowi przyprawę korzenną. Stosuje się ją w cukiernictwie, jako dodatek do sosów, napojów, piwa, chleba. Jest składnikiem curry. Chroni potrawy przed zepsuciem. Ostry smak

zawdzięcza składnikom żywicznym. Imbir podaje się na stołach jako smażony w cukrze, kandyzowany (szczególnie w kuchni japońskiej) lub składnik przetworów. Pasuje do melona i ciastek).

Gulasz: 50 dag wieprzowiny, ryż, kolorowe papryki, świeży ogórek, 2 ogórki kiszane, 4 pomidory, 3 łyżki przecieru pomidorowego, odrobina masła, imbir, chilli, sól, pieprz, papryka w proszku, masło.

Warzywa udusić z masłem i niewielką ilością wody pod przykryciem. Na patelni usmażyć kawałki wieprzowiny na maśle. Składniki połączyć, doprawić do smaku i podać na półmisku z ryżem.

Ciasto imbirowe z gruszkami: 1 kostka masła, 1 szklanka mąki wraz z 1 łyżeczką proszku do pieczenia, 3 jajka, niepełna szklanka cukru, 3 łyżki zmielonego imbiru, 500 g gruszek, brązowy cukier.

Roztrzepać jajka i ubić je z cukrem, mąką, masłem i imbirem. Ciasto przełożyć do foremki. Ułożyć na nim gruszki pokrojone w plasterki i posypać brązowym cukrem. Z masła zrobić wiórki i ułożyć na wierzchu ciasta. Piec 45 minut w temperaturze 180°C.

Zupa z dyni wg mojego męża: część dyni, bulion warzywny, oliwa z oliwek, imbir w całości, przyprawy. Dynię pokroić w kostkę i zasmażyć na oliwie. Cebulę obrać, pokroić w kosteczkę i analogicznie zasmażyć. Składniki połączyć, doprawić i dodać starty imbir. Przenieść do garnka, zalać bulionem i gotować do miękkości. Zmiksować na jednolitą masę. Podawać z dodatkiem jogurtu lub śmietany.

Napój z imbirem: świeży korzeń imbiru, 2 łyżki miodu, 1 cytryna. Zagotować 2 szklanki wody z imbirem, gotować kwadrans na małym ogniu. Dodać sok z cytryny i dosłodzić miodem.

Nalewka imbirowa z "Wielkiej księgi nalewek": Drobną pokroić 10 dag świeżego korzenia imbiru, 2 duże cytryny na plasterki. Włożyć do szklanego naczynia. Dodać 10 dag cukru, 3 łyżki miodu. Wlać 3/4l 45% wódki. Pozostawić na 2 miesiące w ciemnym miejscu. Zlać nalewkę i przefiltrować przez bibułę. Rozlać do butelek, zakorkować i odstawić na 1 miesiąc w ciemnym miejscu.

Salatka owocowa z imbirem: 30 dag rzodkwi, sok z cytryny, 10 dag truskawek, 3 jabłka, jogurt naturalny, 1/4 szklanki śmietany kremówki, imbir, cukier.

Rzodkiew, truskawki i jabłka obrane pokroić w kostkę. Sos: ubić śmietanę, dodać jogurt, imbir i cukier. Dodać do sałatki sok z cytryny i sos.

Zastosowanie w kosmetyce: Ze względu na właściwości przeciwutleniające imbir wchodzi w skład kosmetyków. Olejek imbirowy jest komponentem orientalnych perfum.

Imbir pobudza miejscowo krążenie, co sprzyja redukcji podskórnej tkanki tłuszczowej. Wchodzi w skład kosmetyków na cellulit oraz rozgrzewających, np. na zimne stopy czy dłonie (masła, balsamy, żele, maski).

Peeling antycellulitowy: 1 szklanka oliwy z oliwek, garść mielonej kawy, 1 łyżka sproszkowanego korzenia imbiru. Składniki wymieszać na jednorodną zawiesinę. Nałożyć na zwilżoną skórę i wmasować. Pozostawić na skórze 10 minut, po czym spłukać.

Na gorączkę, uczucie zimna oraz bolące gardło – jedna recepta – ziołowy termofor od wewnątrz... imbir...

mgr farm. Aldona Adamska-Szewczyk

Autorka jest absolwentką Wydziału Farmaceutycznego UM w Lublinie, prowadzi blog o ziołach, o ich właściwościach leczniczych, a także o wykorzystaniu jako przyprawy. Serdecznie zapraszamy: <http://ziola-od-kuchni.blog.pl>

Wydawca:

Lubelska Okręgowa Izba Aptekarska, ul. Lubartowska 60, 20-094 Lublin

Redakcja:

mgr farm. Alicja Baj, dr n. farm. Tomasz Baj

Komitet Redakcyjny:

*mgr farm. Tomasz Barszcz, mgr Małgorzata Gęca-Goździewska,
mgr Anna Knieć, mgr farm. Marian Mikulski,
mgr farm. Jolanta Połajdowicz, mgr farm. Krzysztof Przystupa*

Okladka:

© karandaev - Fotolia.com

Adres redakcji

Lubelska Okręgowa Izba Aptekarska, ul. Lubartowska 60, 20-094 Lublin,
e-mail: biuletyn@loia.pl
tel. kom. 606 332 810 lub 660 739 780

Redakcja oraz Rada OIA w Lublinie nie odpowiada za treść ogłoszeń, tekstów sponsorowanych i reklam oraz zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów i zmian tytułów zamieszczanych tekstów.

Zamówienia prosimy składać w terminie do dnia 20 każdego miesiąca.

Źródło:

<http://www.czystochowa.oia.org.pl/sites/default/files/DPLiF%20MZ%20%20pismo%20do%20p.%20Artura%20Tabaka.pdf>

PRZYJACIEL MAŁEGO KSIĘCIA

**Kupując preparaty
z miejsc oznaczonych
logo akcji pomagasz**

**Każdy z nas może zostać
PRZYJACIELEM MAŁEGO KSIĘCIA**

Wybierając produkty z miejsc oznaczonych logo akcji stajesz się przyjacielem dzieci – podopiecznych Lubelskiego Hospicjum dla Dzieci im. Małego Księcia. Część zysku ze sprzedaży tych produktów zostanie przekazana na potrzeby podopiecznych hospicjum.

Choroba dziecka to dla wielu z nas ogromny cios, szczególnie gdy zabraknie nadziei. Państwowa służba zdrowia z wielu powodów nie jest w stanie otoczyć właściwą opieką dzieci, które gasną...

Pragniemy wspomóc lubelskie hospicjum w realizacji potrzeb odchodzących dzieci.

Poprzez tak mały gest zapewnisz dziecku możliwie najlepszą opiekę w czasie, który pozostał mu wśród nas. Możesz zrobić tak wiele, gdy po ludzku nic już nie da się zrobić.

Przyjaciel Małego Księcia to akcja marketingowo-społeczna prowadzona przez **Hurtownię Farmaceutyczną Lubfarm S.A.** i **Lubelskie Hospicjum dla Dzieci im. Małego Księcia** we współpracy z wybranymi producentami z branży farmaceutycznej.

Edycja 2014/2015

„W tej akcji Wy, którzy prowadzicie apteki jesteście NIEZBĘDNI, właśnie Wy, którzy każdego dnia stykacie się z cierpieniem. Rozumiecie więc, dlaczego do Was przychodzimy z propozycją wzięcia w niej udziału. Wspierając akcję Przyjaciel Małego Księcia współtworzycie hospicjum i tym samym pomagacie tym, którzy pomocy tej najbardziej potrzebują – chorym dzieciom, naszym podopiecznym.”

Ojciec Filip Buczyński
Dyrektor Lubelskiego Hospicjum
dla Dzieci im. Małego Księcia

 LUBFARM S.A.

Infolinia Lublin: 800 000 900 • Infolinia Kraków: 801 007 402 • Warszawa, tel. 731 763 760
e-mail: ekspedycja@lubfarm.pl